یادداشت

بیت‌کوین، بهشت جدید سرمایه‌گذاران!

دکتر مهدی آزادواری*

● با ایجاد و گسترش فناوری‌های ارتباطی و اطلاعاتی، شاهد ظهور «فضای مجازی» در گستره و حوزه‌های تازه هستیم، به‌طوری‌که بسیاری از کارشناسان و پژوهشگران، قرن بیست‌ویکم را قرن «فضای مجازی» نامیده‌اند.

گسترش فناوری‌های جدید و ارتباطات جهانی مبتنی بر «شبکه» را شاید بتوان مهم‌ترین نماد «جهانی‌شدن» دانست که فضایی متفاوت از فضای جوامع قرون گذشته ایجاد کرده است؛ بیشینه‌شدن سرعت و کارایی مناسبات، کمینه‌شدن حاکمیت‌ها و قدرت نفوذ و تأثیرگذاری آن و تداوم قدرت‌یابی عناصر «فراحاکمیتی» را می‌توان از جمله مهم‌ترین تفاوت‌های عصر حاضر، تأثیرپذیرفته از روندهای جهانی‌شدن، فضای مجازی و ارتباطات وب‌پایه به حساب آورد. ایجاد و گسترش روابط «فراحاکمیتی» از طریق شبکه به‌هم‌پیوسته‌ای به نام «اینترنت» مهم‌ترین پدیده‌ای بوده که بشر در دهه‌ها تلاش توانسته به آن دست پیدا کند. این شبکه عظیم فارغ از نقاط ضعف و قوت آن، امروز به یکی از تأثیرگذارترین و گسترده‌ترین پدیده‌های زندگی بشر تبدیل شده است، به‌طوری‌که توانسته با سرعتی باورنکردنی، عرصه‌های مختلفی از شئون سیاسی، اقتصادی و حاکمیتی را دربرگیرد. با ظهور و گسترش پدیده «جهانی‌شدن»، فرایند و روندهایی از فرصت‌ها و تهدیدها پیش‌روی پژوهشگران، دولتمردان، سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران حوزه‌های مختلف سیاسی، اقتصادی و امنیتی قرار گرفت.

در این میان، فضای مجازی به‌عنوان فضایی مبتنی بر بستر «وب» توانسته با پیوند افراد، سازمان‌ها و نهادها و دولت‌ها به یکدیگر، ظرفیت «هم‌پیوندی گسترده» را بسط بدهد و گستره و دورنمای تازه‌ای از فضا، مناسبات و توانایی را در حوزه اقتصاد، سیاست و امنیت ایجاد کند. «بیت‌کوین یا پول مجازی» از جمله نوآوری‌ها در حوزه تجارت الکترونیکی و مالی (که از آن می‌توان به‌عنوان یک ابزار جدید مالی دیجیتالی نام برد) محسوب می‌شود که در هشت سال گذشته گسترش یافته است. بیت‌کوین در حقیقت، یک نوآوری اینترنتی با کارکردی مشابه «پول بی‌پشتوانه» است که در این سال‌ها ارزش آن در بازارهای جهانی از چند صدم دلار به صدها دلار افزایش یافته است. رویکردها و نظرهای مختلفی درباره چیستی و کارکرد بیت‌کوین در میان کارشناسان حوزه فضای مجازی، اقتصاددانان و فعالان اقتصادی وجود دارد. برخی بیت‌کوین را مانند حباب می‌دانند و درباره تبعات و نتایج آن هشدار می‌دهند و برخی دیگر آن را واکنش قدرت‌گرفته از فناوری اطلاعات به نابسامانی‌های نظام مالی و پولی جهانی به‌شمار می‌آورند؛ واکنشی که با بازآفرینی مبنایی پول آغاز شده است. به عبارت دیگر از منظر منتقدان نظام مالی جهانی، معماری نظم نوین جهانی با جایگزینی ارزهای دیجیتال با دلار آمریکا پیگیری می‌شود. از این زاویه، دیدگاه‌های مختلف و متناقضی درباره بیت‌کوین وجود دارد که لزوم بررسی و پژوهش درباره این پدیده تازه اینترنتی و مالی را دوچندان می‌کند.

جمهوری اسلامی ایران نیز در سال‌های اخیر با این پدیده نوپای مجازی مالی روبه‌رو شده است و هم‌زمان با گسترش بیت‌کوین در جهان، این پدیده نیز در داخل کشورمان از طریق فضای مجازی گسترش یافته و به‌سرعت تارنماهای مختلفی برای ایجاد و خرید و فروش آن طراحی شده است؛ اما هنوز نهادهای مختلف، چگونگی مواجهه با این پدیده را به‌درستی نمی‌دانند. بر این پایه به‌نظر می‌رسد نخست باید این پرسش اصلی مطرح شود که چگونه می‌توان با این پدیده نوظهور به‌عنوان پول مجازی روبه‌رو شد که در کنار این پرسش، پرسش‌هایی فرعی مانند چیستی بیت‌کوین و چگونگی تحرک مالی آن نیز مطرح خواهد شد.

نکته مهم این است که پول مجازی به‌عنوان یک پدیده نوپای پولی و اینترنتی به‌دلیل نداشتن پشتوانه حاکمیتی ملی و بین‌المللی فقط ظرفیت کالایی - بورسی دارد، اما به‌دلیل قرارگرفتن در فضای مجازی، لزوم کنترل و نظارت بر آن از طریق رویه‌های مالی حاکمیتی انتظار می‌رود. با اینکه زمان زیادی از معرفی «بیت‌کوین» (BitCoin) به‌عنوان واحد پولی «برخط» نمی‌گذرد، بحث‌های زیادی حول آن شکل گرفته و نظرها در این رابطه بسیار متفاوت بوده است. تعابیری متناقض، از «پول آینده» تا «پول مجازی» و «پول دیجیتال» برای آن به کار رفته است.

ایده نخستین ایجاد این واحد پولی اولین‌بار در سال ۲۰۰۹ در یک مقاله شرح داده شد، نویسنده مقاله یک برنامه‌نویس ژاپنی به نام «ساتوشی ناکاموتو» است که گویا هیچ‌کس تابه‌حال موفق به ملاقات یا تماس با او نشده است. تقریبا با اطمینان می‌توان گفت این نام یک نام مستعار است و خیلی‌ها معتقدند «ناکاموتو» فقط یک نفر نیست.

در نهایت امید می‌رود دستگاه‌های نظارتی بتوانند قبل از ورود سرمایه‌گذاران به‌ویژه سرمایه‌گذاران خرد به این بازار بی‌پشتوانه، زمینه آگاهی و تدوین مقررات خاص برای رویارویی جدی با آن در کشور را فراهم کنند.

*کارشناس ارشد بازار مالی

گفت‌وگوی معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با «شرق»

احتمال حضور رسمی پول مجازی در ایران

محمد مساعد: جهان فناوری با سرعتی عجیب و پیش‌بینی‌ناپذیر رو به جلو حرکت می‌کند و طبیعی است که چنین شتاب افسارگسیخته‌ای همان‌طور که بر زیست، جامعه، فرهنگ و شیوه اندیشیدن ما تأثیر گذاشته است، بر اقتصاد نیز اثر بگذارد. به نظر می‌رسد حالا دیگر نه لابه‌لای کتاب‌ها بلکه در جهان واقعی عصر اطلاعات را تجربه می‌کنیم و یقینا عقب‌ماندن از دیگر بازیگران عرصه فناوری‌های نوین برای هر کشوری گران تمام خواهد شد. پول‌های مجازی تنها یکی از محصولاتی هستند که بر پایه سیستم‌های غیرمتمرکز بلاک چین شکل گرفته‌اند. همچنان که بانک مرکزی به دنبال اتخاذ سیاست‌های خود درباره بیت‌کوین و پول‌های مشابه مجازی است، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات نیز مهیاسازی زیرساخت‌های فناورانه آن یعنی بلاک چین را در دستور کار قرار داده است. در ادامه گفت‌وگوی «شرق» با امیرحسین دوائی، معاون فناوری و نوآوری وزارت ارتباطات را می‌خوانید:

آقای دکتر، معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی چندی قبل درباره ارزهای دیجیتال مانند بیت‌کوین گفته‌اند که نگاه بانک مرکزی به این ارزها به شکل نوعی فرصت است و این بانک در حال بررسی ابعاد مختلف آن است. موضع وزارت ارتباطات درباره این ارزهای نوین چیست؟

درباره ارزهای دیجیتال یا ارزهای رمزنگاری‌شده دو بحث مختلف وجود دارد. یکی ماهیت اقتصادی این ارزهاست و دیگری بحث فناوری و زیرساختی آن. ما به‌عنوان متولی بخش فناوری و توسعه زیرساخت‌های نوین در کشور توجهی جدی به هر پدیده جدیدی در زمینه تکنولوژی داریم و ارزهای جدید و زمینه آنها یعنی فناوری بلاک چین نیز خارج از این قاعده نیستند. فناوری بلاک چین که گاهی فناوری غیرمتمرکز هم خوانده می‌شود؛ به‌عنوان زمینه‌ای که در آن پایگاه داده‌ها بین همه کاربران توزیع شده و همه رویدادها در مقابل دیدگان همه کاربران و به وسیله همه کاربران انجام می‌گیرد، تکنولوژی‌ای آینده‌ساز است؛ زیرا بر مبنای اعتماد متقابل همه اعضا شکل می‌گیرد.

وزارت ارتباطات چه برنامه‌هایی برای توسعه این زیرساخت در کشور دارد؟

همان‌طور که گفتم، ما به‌عنوان متولی زیرساخت فناوری در کشور مطالعات و تلاش‌هایمان برای بررسی ابعاد مختلف این موضوع را پیش‌ازاین شروع کرده‌ایم و تلاش می‌کنیم چنین زیرساختی را فراهم کنیم. توجه کنید که ارزهای دیجیتال مانند بیت‌کوین تنها یکی از محصولات این زیرساخت مهم است که شیوه مواجهه با آن در شرح وظایف بانک مرکزی است؛ اما ما به توسعه زیرساخت‌های آینده‌سازی مانند بلاک چین به‌عنوان یک زیرساخت مبتنی بر اعتماد علاقه‌مند هستیم.

این تکنولوژی چه فوایدی خواهد داشت؟

مشخص است که این زیرساخت‌ها قدرت نرم هر کشوری هستند و اگر بتوانیم در این زمینه پیشرفت‌های لازم را داشته باشیم؛ نه‌تنها امنیت و اعتماد هر آنچه در این زمینه حاصل می‌شود، به نفع کشور خواهد بود؛ بلکه می‌تواند زمینه را برای استفاده از آن در کشورهای دیگر فراهم کند. البته چنین هدفی نیازمند توجه و هماهنگی همه بازیگران عرصه است. ما تلاش می‌کنیم زیرساخت آن را فراهم کنیم و امیدواریم که فرصت استفاده مناسب از آن نیز به وسیله دیگر عناصر اقتصادی و اجتماعی به وجود بیاید. به‌طورکلی دیدگاه وزارتخانه در زمینه تکنولوژی‌های نوین مثبت است و تلاشی جدی داریم تا زمینه استفاده از این تکنولوژی‌ها را که جهان پیش‌رو را می‌سازند، فراهم کنیم.

«به نظر من بیت‌کوین در کشورمان به‌عنوان یک فرصت است که بانک مرکزی تا سال ۹۷ در مورد آن به سیاستی واحد خواهد رسید». این اظهارنظر ناصر حکیمی، معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی درباره بیت‌کوین و پول‌های مشابه مبتنی بر رمزنگاری است. پول‌هایی که حالا با گذشتن ارزش هر بیت‌کوین از مرز شش هزار دلار دیگر چندان مجازی به نظر نمی‌رسند. به علت مخفی‌ماندن هویت صاحبان بیت‌کوین هرگز آمار دقیقی از کاربران آن در ایران وجود نداشته است و بسیاری از صاحبان بیت‌کوین نیز به‌دلیل ترسی که از سکوت قانون مالیات ایران در قبال آن دارند، حاضر به معرفی خود نیستند. اما تنها در نمونه‌های اندکی که قابل پیگیری‌اند، می‌توان مشاهده کرد کسانی که چند سال زودتر از دیگران با این پول مجازی آشنا شده‌اند، بیشتر از همه فعالان اقتصادی که روی مسکن، ارز، تولید و واردات و صادرات سرمایه‌گذاری کرده‌اند، سود برده‌اند. تنها در یک نمونه یکی از کاربران ایرانی با خرید ۲۰ میلیون تومان بیت‌کوین در سال‌های سقوط ارزش پول ملی توانسته است در کمتر از شش سال بیش از ۷۰ میلیارد تومان از افزایش ارزش بیت‌کوین سود ببرد. این را بگذارید در کنار ده‌ها سایت فعال در عرصه خرید و فروش بیت‌کوین در ایران یا ایرانیانی که در سراسر دنیا مشغول استفاده از این پول هستند، آن‌گاه بیشتر مشخص خواهد شد که چرا پول‌های مبتنی بر رمزنگاری مهم هستند و ممکن است آینده اقتصاد را دستخوش تغییر کنند. اما بیت‌کوین چیست و چه تفاوتی با پول‌های رایج در جهان دارد؟ چطور به وجود آمده و چه سرنوشتی در انتظار آن است؟ در این پرونده تلاش کرده‌ایم نگاهی بیندازیم به جهان پول‌های نوین که روزبه‌روز در سراسر جهان در حال گسترش هستند و دیر یا زود باید نسبتمان را با آنها روشن کنیم.

بیت‌کوین و برادرانی ارزشمندتر از دلار

شاید زمانی که شخصی با نام مستعار ساتوشی ناکاموتو ایده اولیه تولید پولی جدید بر پایه رمزنگاری به نام بیت‌کوین را مطرح کرد، هرگز تصور نمی‌کرد تنها در هشت سال میلیون‌ها نفر در فضای مجازی به خرید و فروش با پولی بپردازند که برعکس همه پول‌هایی که تاکنون بشر به خود دیده است، پشتوانه یا حاکمی جز کاربرانش ندارد. ایده اولیه بیت‌کوین بر پایه یک سؤال بزرگ است: چرا وقتی در فضای مجازی و بدون مرز با یکدیگر مبادله می‌کنیم، از پولی استفاده کنیم که حکومت‌ها منتشر و بر آن نظارت می‌کنند؟ پس اولین نکته‌ای که باید درباره بیت‌کوین و پول‌های مشابه‌اش بدانیم این است که بیت‌کوین نه‌تنها در جهان واقعی هیچ پشتوانه غیرپولی ندارد بلکه وابسته به هیچ دولت یا بانکی نیست و از آن مهم‌تر، مالکی نیز ندارد. هیچ‌کس نمی‌تواند سیاست‌های شبکه بیت‌کوین را تعیین کند و هیچ‌کس نمی‌تواند تغییری در روند ایجاد، مبادله و خرید و فروش آن ایجاد کند. این خودِ کاربران بیت‌کوین هستند که همگی بر هم نظارت و هم‌زمان از آن استفاده می‌کنند. شاید در نگاه اول گستردن چنین شبکه‌ای را بر پایه آنچه می‌توان بی‌صاحبی یا همه‌صاحبی نام نهاد، غیرممکن به نظر برسد اما امروز و تنها هشت سال پس از آغاز به کار شبکه بیت‌کوین نه‌تنها ارزش هر بیت‌کوین از چند سنت به چند هزار دلار رسیده است بلکه روزبه‌روز بر تعداد شرکت‌ها، بانک‌ها، سازمان‌ها و دولت‌هایی که بیت‌کوین را به‌عنوان یک ارز یا کالای مشخص پذیرفته‌اند و معاملاتی که به جای پول‌های رایج جهان با این ارز صورت می‌گیرد، افزوده می‌شود. برای درک رشد حیرت‌انگیز ارزش بیت‌کوین هرساله صاحبان بیت‌کوین روز خرید گران‌ترین پیتزای جهان را جشن می‌گیرند. هفت سال قبل یک برنامه‌نویس وب ۱۰ هزار بیت‌کوین را برای خرید دو پیتزا پرداخت کرد. شاید آن روز قبول چنین پولی در ازای دو پیتزا چنان عاقلانه به نظر نمی‌رسید و هر فروشنده‌ای ترجیح می‌داد پولی واقعی در ازای پیتزا دریافت کند اما هر سال صاحبان بیت‌کوین با محاسبه پولی که بابت خرید آن پیتزا پرداخت شده، افزایش ارزش پول خود را جشن می‌گیرند. همین حالا که این گزارش را می‌خوانید، با قیمت امروز بیت‌کوین، آن دو پیتزا درواقع به قیمت ۲۴۰ میلیارد تومان خریداری شده‌اند! در چنین شرایطی عجیب نیست که چندین پول رمزنگاری دیگر نیز سر برآورند و هرکدام سعی کنند با ارائه ویژگی‌های نو جای خود را در مبادلات فضای مجازی پیدا کنند. پول‌هایی که هرکدام حالا بین یک تا ۳۰۰ دلار می‌ارزند و اگرچه هنوز از نظر گستردگی با بیت‌کوین فاصله دارند اما بعید نیست سرنوشتی مانند بیت‌کوین داشته باشند.

پول‌های بی‌صاحب دیگر مجازی نیستند

هر بیت‌کوین به بالاتر از ۲۰ میلیون تومان رسید

رازهای محبوبیت بیت‌کوین و خطرات آن

شاید مهم‌ترین تفاوت بیت‌کوین با پول‌های رایج جهان، مهم‌ترین دلیل محبوبیتش نیز باشد. بیت‌کوین هم صاحب ندارد و هم یکایک کاربرانش صاحبش هستند. برای مبادله آن نیاز به اجازه کسی نیست و در هر ساعت از شبانه‌روز قابل استفاده است. هویت استفاده‌کنندگان نیز مخفی خواهد ماند و هم‌زمان همه مبادلات در هر لحظه از روز به وسیله همه کاربران شبکه بیت‌کوین قابل ردگیری است. به عبارت بهتر چیزی که به بیت‌کوین و ارزهای مشابه‌اش ارزش می‌دهد، اعتمادی است که بر پایه دانستن همه‌چیز از سوی همه افراد شکل می‌گیرد. بااین‌حال خطراتی نیز بیت‌کوین را تهدید می‌کند. خطر ایجاد رخنه‌ای در هسته آن که می‌تواند به فروپاشی سیستم بینجامد، خطر منفک‌بودن کامل ارزش آن از اتفاقات جهان و سخت‌بودن تبدیل این ارز مجازی به پول‌های رایج جهان مانند دلار مهم‌ترین معایب این شبکه هستند. بااین‌حال این پول آن‌قدر ایجاد اعتماد کرده است که در سال‌های اخیر و در چند کشور مختلف با بروز بحران‌های اقتصادی جمعیت زیادی برای حفظ سرمایه خود، پول ملی خود را به بیت‌کوین تبدیل کرده‌اند. بیت‌کوین براساس فرایندی که استخراج بیت‌کوین نامیده می‌شود، تولید می‌شود و بر پایه یک الگوریتم مشخص در نهایت تنها ۲۱ میلیون بیت‌کوین در جهان تولید خواهد شد. البته با پایه رشدی مشخص که نمودار آن را در همین صفحه می‌بینید با ورود افراد جدید تولید بیت‌کوین سخت‌تر هم خواهد بود که ضمن افزایش ارزش بیت‌کوین، تولید بیت‌کوین‌های تازه را نیز مشکل می‌کند.

جهانی که بیت‌کوین خواهد ساخت

مهیار اکبری
استخراج‌کننده بیت‌کوین
لس‌آنجلس – آمریکا

گذشتن قیمت هر بیت‌کوین از مرز شش هزار دلار یک بار دیگر نگاه‌ها را به سمت این پول مجازی جلب کرده است. افزایش قیمتی که اگرچه هنوز نمی‌توان گفت دائمی خواهد بود یا موقتی است اما حکایت از یک تکانه شدید در جهان دارد. این اولین‌بار نیست که فناوری اقتصاد دنیا را تکان داده و بی‌شک آخرین‌بار هم نخواهد بود. از اختراع کامپیوتر تا همگانی‌شدن آن و سپس ظهور اینترنت همگی تأثیر مستقیمی بر اقتصاد گذاشته بودند اما اکنون صحبت از یک پدیده تازه است. پدیده‌ای که مانند تأثیرات پیش از خود محدود به شیوه‌های تعامل اقتصادی نیست بلکه مهم‌ترین مفهوم اقتصادی جهان، یعنی خودِ «پول» را هدف گرفته است. امروزه سایت‌های زیادی در جهان به خریدوفروش بیت‌کوین مشغول‌اند و افزون بر آن سایت‌های بسیاری کالاهای خود را به بیت‌کوین می‌فروشند. این بازار بزرگ از خرید تجهیزات کامپیوتر تا لوازم منزل و حتی مواد مخدر و اسلحه را دربر می‌گیرد و اکنون دیگر می‌توان گفت در فضای مجازی بیت‌کوین، یک پول کامل، شسته‌رفته و مقبول است که مورد استفاده ده‌ها میلیون نفر در سراسر دنیاست. پذیرش بیت‌کوین تنها بین مردم رشد نکرده است بلکه شاهد آن هستیم که دولت‌ها هم به سمت پذیرش پول‌های مجازی رفته‌اند، برای مثال دولت سوئد امروز بیت‌کوین را به‌عنوان مالیات از شهروندان خود قبول می‌کند. در آمریکا نیز به پول‌های مجازی به شکل یک فرصت برای آینده نگاه می‌شود. اخیرا چند شرکت بازنشستگی در کالیفرنیا سرمایه‌گذاری روی پول مجازی اتریوم را آغاز کرده‌اند تا از صندوق بازنشستگی آموزش‌وپرورش هلند که پیش‌تر تحقیقاتش برای سرمایه‌گذاری روی بیت‌کوین را شروع کرده بود، عقب نمانند. بانک‌های مختلفی هم حالا این پول‌های مجازی را به‌عنوان پشتوانه مالی خود خریداری می‌کنند و سود خوبی نیز در این مدت کسب کرده‌اند. درحال‌حاضر سه پول مجازی فراگیر بیت‌کوین (با ارزش حدود پنج تا شش هزار دلار)، اتریوم (با ارزش حدود ۳۰۰ دلار) و لایت‌کوین (با ارزش حدود ۶۰ دلار) هستند. مهم‌ترین فاکتور در تولید هرکدام از این پول‌ها عنصر سختی تولید است زیرا با ساختن هر یک واحد آن، ساختن واحد بعدی نیازمند پردازش بیشتر و سخت‌تر است که حتی روی قیمت کارت‌های گرافیک رده‌بالا نیز تأثیر مستقیمی گذاشته است و به‌طور متوسط ۲۰۰ دلار گران‌تر از پیش به فروش می‌رسند. رقابتی که برای پردازش سریع‌تر و کسب سود بیشتر آغاز شده، گاهی تا مرز جنون نیز پیش می‌رود. اخیرا یکی از شرکت‌های استخراج بیت‌کوین تنها برای آنکه پردازنده‌های گرافیکی‌اش زودتر به دستش برسد، یک بویینگ ۷۴۷ را به‌طور کامل اجاره کرد. هر روز پردازنده‌های قوی‌تر عرضه می‌شوند و میزان درآمد پردازنده‌های قبلی را کاهش می‌دهند. برای مثال به‌عنوان یک استخراج‌کننده کوچک در ماه آوریل می‌توانستم با یک کارت گرافیک مشخص شش دلار در روز درآمد داشته باشم اما حالا همان کارت گرافیک چیزی حدود دو تا سه دلار در روز بازدهی دارد. درحال‌حاضر دولت آمریکا در تلاش است برای افرادی که بیش از ۲۰ هزار دلار در سال از این روش درآمد کسب کرده‌اند، مالیات وضع کند. پنهان‌بودن هویت استفاده‌کنندگان از بیت‌کوین نیز یکی دیگر از معضلات دولت‌ها در برخورد با آن است که نگرانی‌هایی را مبنی بر استفاده از آن در فعالیت‌های تروریستی ایجاد کرده است. همچنین یک خطر بزرگ‌تر برای اقتصاد جهانی این است که اگر بیت‌کوین یا پول‌های مشابه روزی بتوانند آن‌قدر فراگیر شوند که مورد استفاده همه مردم دنیا قرار بگیرند، آن‌گاه چه سرنوشتی در انتظار پول‌های واقعی با پشتوانه بانک‌های مرکزی و دولت‌ها خواهد بود؟ پول‌هایی که از سوی هیچ مرکز قدرتی قابل کنترل نیستند و اتفاقا محبوبیتشان را نیز از همین خودکنترلی به وسیله کاربران می‌گیرند.

چرخه حیات بیت‌کوین به زبان ساده

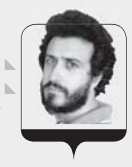

حامد نعمتی
کارشناس فناوری و توسعه‌دهنده وب

ماجرای پول‌های مجازی مانند بیت‌کوین از آنجا شروع شد که فرد یا گروهی که تا امروز هویتش ناشناس مانده اقدام به ابداع یک واحد پولی جدید به نام بیت‌کوین مبتنی بر رمزنگاری کرد که تفاوت عمده‌اش با سایر پول‌های موجود در جهان این است که برخلاف پول‌های دیگر که قدرتشان را از دولت‌ها و بانک‌های مرکزی می‌گیرند و درنتیجه تحت کنترل آنها هستند، این پول تحت کنترل و نظارت هیچ‌کس نیست و همه کسانی که خودِ این پول را مبادله می‌کنند یا به کمک این پول هر چیز دیگری را خرید و فروش می‌کنند یا به قولی استخراج آن را انجام می‌دهند کنترل و نظارت آن را به صورت برابر برعهده دارند. درحال‌حاضر هم پول‌های مجازی دیگری به‌طور مستقل یا با دخالت دولت‌ها به وجود آمده‌اند اما هنوز در مقایسه با موفقیت بیت‌کوین در آغاز راه هستند. آنچه به‌اصطلاح استخراج بیت‌کوین می‌نامیم، درواقع فرایندی است که افراد در آن بابت پردازش تراکنش‌ها که به‌نوعی شبیه به حل معماست بیت‌کوین جدید دریافت می‌کنند. تولید هر بیت‌کوین جدید به اطلاع کل سیستم یعنی همه اعضای جهان بیت‌کوین می‌رسد و آنگاه یک رقابت تازه برای حل معادله بعدی و تولید بیت‌کوین جدید آغاز می‌شود. در این سیستم غیرمتمرکز کل سیستم بر کل سیستم نظارت می‌کند. در چنین سیستمی همه افراد حاضر در سیستم از همه تراکنش‌های بیت‌کوین مطلع هستند اما هویت واقعی فرستنده و گیرنده مشخص نیست و فقط با یک رشته‌کد که شبیه به شماره شناسایی افراد است هویت هر انتقال‌دهنده یا گیرنده بیت‌کوین مشخص می‌شود. اگر استخراج‌کنندگان بیت‌کوین افزایش پیدا کنند استخراج بیت‌کوین‌های جدید هم سخت‌تر خواهد شد و هر معادله با معادله قبلی کاملا متفاوت است که شرایط برابری را برای همه اعضا به وجود می‌آورد. از دیگر سو هرچقدر افراد حاضر در این شبکه بیشتر می‌شوند الگوریتم مورد نظر هم پیچیده‌تر می‌شود. درحال‌حاضر شبکه بیت‌کوین آن‌قدر بزرگ شده که امکان حل این الگوریتم‌ها با کامپیوترهای خانگی ممکن نیست و سخت‌افزارها و پردازنده‌های گرافیکی خاص برای حل آن به بازار آمده‌اند اما این بدان معنی نیست که افراد عادی دیگر امکان کسب سود از طریق استخراج بیت‌کوین را ندارند. درحال‌حاضر سایت‌هایی مشغول به کار هستند که با به‌کارگیری صدها و هزاران کامپیوتر خانگی افراد داوطلب مثل یک پردازنده بسیار بزرگ مشغول استخراج بیت‌کوین هستند و هر فرد داوطلب را در سود حاصل از آن شریک می‌کنند. در ایران هم از همان ابتدای پیدایش بیت‌کوین افراد کنجکاوی وارد شبکه شده‌اند و در آن سال‌های ابتدایی که امکان حل الگوریتم‌ها با کامپیوتر خانگی نیز وجود داشت بیت‌کوین استخراج کرده‌اند اما درحال‌حاضر صورت عمده حضور بیت‌کوین در ایران به صورت خرید و فروش آن است یا سایت‌هایی که به صورت محدود اقلام خود را با بیت‌کوین معامله می‌کنند. با افزایش شدید ارزش بیت‌کوین درحال‌حاضر استفاده از واحدهای پولی کوچک‌تر آن مثل «بیت» که معادل یک‌میلیونم یک بیت‌کوین است، رایج است. حدس و گمان‌های مختلفی درباره آینده این پول و پول‌های مشابه‌اش زده می‌شود. برخی معتقدند این پول ارزشمندتر از این خواهد شد و برخی معتقدند ارزش فعلی آن صرفا حبابی است و حتی پیش‌بینی می‌کنند که استفاده از آن منسوخ شود و به‌کلی از بین برود. البته در این سال‌ها همواره این پیش‌بینی وجود داشته اما در عمل دیده‌ایم که برعکس آن رخ داده است. در سال‌های اخیر دولت‌هایی مانند روسیه سیستم‌های پولی رمزنگاری‌شده بومی خود را ایجاد کرده‌اند که روی آن کنترل دارند و در مقابل برخی کشورها نیز استفاده از بیت‌کوین را نه‌تنها قانونی کرده‌اند، بلکه از آن حمایت نیز می‌کنند.

www.sharghdaily.ir

خبر

بیت‌کوین از درون فرومی‌پاشد

● ولید بن‌طلال، شاهزاده سعودی، پیش‌بینی کرد ارز مجازی بیت‌کوین شبیه شرکت نفتی ارون از درون فرو خواهد پاشید. به گزارش فارس، به نقل از راشاتودی، ولید بن‌طلال، شاهزاده ثروتمند سعودی، پیش‌بینی کرد: بیت‌کوین هم به سرنوشت شرکت نفتی ارون آمریکا دچار خواهد شد و از درون فرومی‌پاشد. الولید در مصاحبه با شبکه سی‌ان‌بی‌سی درباره چشم‌انداز بیت‌کوین گفت: این روند منطقی به‌نظر نمی‌رسد و این ارز نظام‌مند نیست. کنترلی روی آن وجود ندارد و هیچ نظارتی نیز از سوی بانک‌های مرکزی بر آن صورت نمی‌گیرد. بن‌طلال ادامه داد: من به‌طورکلی اعتقادی به چیزهایی شبیه بیت‌کوین ندارم و فکر می‌کنم یک روز بیت‌کوین از درون فرو می‌پاشد. به‌نظر من همان اتفاقی که برای ارون افتاد برای بیت‌کوین هم می‌افتد.

اعلام مدل‌های ممنوعه گوشی در فاز اول رجیستری

● سخنگوی کمیته رجیستری گوشی موبایل گفت: مدل یا مدل‌های ممنوعه گوشی که در فاز نخست غیرمجاز خواهند شد، فردا یا پس‌فردا اعلام می‌شوند. حمیدرضا دهقانی‌نیا، سخنگوی کمیته اجرای رجیستری گوشی موبایل، در گفت‌وگو با فارس با اشاره به آخرین اخبار از آغاز اعمال سیاست‌ها درخصوص چند مدل گوشی منتخب در فاز نخست طرح رجیستری گوشی موبایل، اظهار کرد: مدل‌های منتخب فردا یا پس‌فردا از سوی وزیر ارتباطات، رئیس رگولاتوری یا سخنگوی کمیته اعلام خواهند شد. معاون فناوری اطلاعات ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز در پاسخ به این سؤال که چه مدل یا مدل‌های اعلام خواهند شد؟ گفت: این موضوع در اطلاع‌رسانی رسمی و نهایی اعلام می‌شود و قرار نیست پیش از آن، اطلاعاتی دراین‌باره ارائه شود. طرح رجیستری گوشی تلفن همراه از ۲۸ مهرماه در سراسر کشور آغاز شده است.

نرخ کارمزد خدمات الکترونیک بانک‌ها منطقی شود

● رئیس کانون بانک‌های خصوصی گفت: قرار بود دولت در این طرح منابعی را در اختیار بانک‌ها قرار دهد تا آنها بتوانند با شرایط بهتری وام کالایی به مردم بدهند، اما فقط در یک مقطع این کار انجام شد و منتظر کمک تصمیم‌گیران به شبکه بانکی در این طرح هستیم. به گزارش فارس، کورش پرویزیان در حاشیه افتتاحیه نمایشگاه تراکنش در گفت‌وگو با خبرنگاران درباره برنامه توسعه خدمات کارمزدی و اصلاح نرخ‌ها اظهار کرد: بانک مرکزی کار جامعی را در حوزه فناوری در دست دارد و نظرات بخش‌های مختلف از جمله کانون بانک‌های خصوصی و مجمع عمومی بانک‌های دولتی را دریافت می‌کند. او افزود: موضوع مهمی که در حوزه کارمزدها وجود دارد این است که بخش فناوری اطلاعات و خدمات الکترونیک نیاز به توسعه دارد و به‌همین‌دلیل باید سرمایه‌گذاری بیشتری انجام شود. رئیس کانون بانک‌های خصوصی تصریح کرد: انتظار داریم از محل منطقی‌شدن و اصلاح کامزدها این اتفاق رخ دهد. موضوعی که صاحبان کسب‌وکار را اذیت می‌کرد این بود که شبکه بانکی بخش عمده درآمد خود را از محل تسهیلات اعطایی به دست می‌آورد که با توسعه نظام کارمزدی هزینه آن باید بین بازیگران مختلف توزیع می‌شد. به گفته پرویزیان بانک‌ها آمادگی توسعه خدمات الکترونیک و پرداخت را با تکنولوژی روز دنیا دارند و به‌همین‌دلیل حتما قبل از آن باید نرخ‌های کارمزد اصلاح شود. او درباره آخرین اقدامات انجام‌شده برای تسویه تعاونی اعتباری ثامن‌الحجج، گفت: یک هیئت تسویه متشکل از قوه قضائیه، بانک مرکزی و دیگر نهادهای مسئول شکل گرفته و همه مسائل مربوط به تعیین تکلیف دارایی در این هیئت انجام می‌شود.

آگهی اخطار

آقای حمید فلاح (۲۹۳۷۴۹۴۵۸۷۰)

کارمند :اداره کل امور مالیاتی استان خراسان رضوی

نظر به اینکه پرونده شما به اتهام غیبت غیر موجه در شعبه چهارم هیات بدوی رسیدگی به تخلفات اداری ویژه سازمان امور مالیاتی مطرح می باشد بدینوسیله به شما ابلاغ می گردد ظرف مدت ۳۰ روز پس از نشر آگهی به محل هیات واقع در تهران ، خیابان داور ، خیابان سازمان امور مالیاتی کشور ، طبقه سوم اتاق ۳۰۶ مراجعه یا دفاعیات خود را کتبا تسلیم نمایید . بدیهی است در صورت عدم مراجعه با توجه به مستندات پرونده اتخاذ تصمیم خواهد شد .

م الف ۲۴۹۹